

8.3.2023

Tarkastuslautakunta

Selvitys sisäisen tarkastuksen toiminnasta vuonna 2022

Sisäinen tarkastus

Kaupunginhallituksen hyväksymän sisäisen tarkastuksen toimintaohjeen mukaisesti kaupunginjohtajan tulee antaa vuosittain tarkastuslautakunnalle selvitys, miten sisäistä tarkastusta on ohjeistettu sekä sen toimintaa seurattu ja hyödynnetty.

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa sekä kohdentaa siihen tarkastuksia. Yksikön asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö on sisäinen tarkastaja ja tarkastussihteeri.

Sisäinen tarkastus on toteuttanut vuoden aikana sekä toimintasuunnitelman mukaisia että erillistoimeksiantoina suoritettuja tarkastuksia. Lisäksi sisäinen tarkastus on avustanut palvelualueita niiden erityiskysymyksissä. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät yhdessä läpi ajankohtaiset asiat ja sopivat tapauskohtaisesti jatkotyöskentelystä ja -toimenpiteistä.

Vuoden 2022 aikana läpikäytyjä asiakokonaisuuksia ovat olleet kaupungin eri yksiköissä tehdyt hankinnat ja sopimukset, sivutoimien ilmoittamiseen liittyvä prosessi, valtionosuudet ja valtionapuhankkeiden hallinnointi sekä varhaiskasvatuksen laskutus. Lisäksi sisäisessä tarkastuksessa arvioidaan vuosittain takausvastuisiin liittyvää kokonaistilannetta niin yhdistysten kuin vesiosuuskuntien osalta. Samoin kaupungin käteiskassojen tarkastus suoritetaan ohjeistuksen mukaisesti vuoden aikana. Tarkastuksissa tehdyt havainnot ja sisäisen valvonnan kehittämiskohteet on käyty läpi tarkastuksen yhteydessä asianomaisten työntekijöiden kanssa toiminnan kehittämiseksi.

Sisäisen tarkastuksen tarkastussihteeri toimii tarkastuslautakunnan sihteerinä ja sisäinen tarkastaja asiantuntijana. Sisäinen tarkastus hoitaa tarkastuslautakunnan käytännön asioiden järjestelyt ja avustaa arviointikertomuksen teknisessä valmistelussa. Lisäksi sisäinen tarkastaja toimii konsernijaoston sihteerinä.

Sisäinen valvonta

Hallintosäännössä on määritelty, että kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi hallintosäännössä määritellään kaupunginjohtajan ja esimiesten vastuu sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Sisäisen valvonnan toteuttaminen on keskeisesti esimiesten tehtävä ja osa päivittäisiä rutiineja. Sisäisen valvonnan kehittämiseen liittyviä toimia ja kontrolleja on korostettu vuoden aikana toteutettujen tarkastusten yhteydessä esimiehille.

Vuoden 2022 osalta laadittiin sisäisen valvonnan selontekoon liittyvä kysely. Kysely toteutettiin nyt toista kertaa ja jatkossa sen toteuttamista kehitetään edelleen ja pyritään laajentamaan vastaajajoukkoa. Sisäisen valvonnan kyselyn tulokset raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Riskienhallinta

Kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan toimintaohjeen tavoitteena on, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa koko kaupungin toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Käytännön riskienhallintatyötä tehdään toimialoilla esimiesten toimesta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämiseen on kiinnitetty erityistä huomiota viime vuosina.

Riskienhallintasuunnitelmat ovat osa talousarvion laadintaprosessia ja riskien toteutumista arvioidaan ja raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Näiden palvelualuekohtaisten riskienhallintasuunnitelmien perusteella riskienhallintatyöryhmä on koonnut näkemyksensä koko kaupunkitasoisista keskeisistä riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat päivitetään vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä.

Kaupunginhallitus käsitteli keväällä 2022 riskienhallintatyöryhmän laatimaa kaupunkitasoista yhteenvetoa riskienhallintasuunnitelmista, jotka palvelualueet olivat laatineet. Vaikuttavuudeltaan ja todennäköisyydeltään eli riskiarvoltaan suurimmiksi arvioidut asiakokonaisuudet on arvioitu koko kaupungin keskeisiksi riskeiksi.

Tavoitteena on edelleen koko kaupunkitasoisen riskienhallintaosaamisen kehittäminen ja tietoisuuden lisääminen. Riskienhallintatyöhön liittyen on selvitetty mahdollisuutta, että jatkossa riskienhallinnan suunnitelmien päivittämisen olisi osa yhtenäistä järjestelmää, jolla muutoinkin talousarviotietoja kaupungissa laaditaan. Näin myös kehitettäisiin riskienhallinnan toteutumisen raportointia osaksi vuoden aikaista muuta raportointia.

Kokonaisvaltainen riskienhallinta sisältää myös työsuojelun ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvän toiminnan, joiden osalta on olemassa omat työryhmänsä ja toimintaprosessit.

Konsernivalvonta

Konsernivalvontaan liittyen sisäinen tarkastus seuraa niiden yhteisöjen ja vesiosuuskuntien taloudellisen tilanteen kehittymistä, joille kaupunki on myöntänyt lainojen takausta. Takausten määrä on taloudellisesti merkittävä ja niihin liittyy riskejä. Seurantaa jatketaan vuosittain. Vuoden 2023 vuosisuunnitelmaan on sisällytetty hankintojen tarkastuksia myös tytäryhtiöihin.

Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja